

Příloha k protokolu o SZZ č. .... Jméno: **Bc. Petra HODINOVÁ**
Vysoká škola: **Jihočeská univerzita v Českých Budějovicích**
Filozofická fakulta
Ústav bohemistiky

Obor: Bohemistika

Datum odevzdání posudku: **24. 8. 2020**

Oponent diplomové práce:
PhDr. Štěpán Balík, Ph.D.

POSUDEK DIPLOMOVÉ PRÁCE

PROPRIA VE STARŠÍCH CESTOPISECH

Petra Hodinová se ve své diplomové práci *Propria ve starších cestopisech* zabývá analýzou antroponym a toponym v nové edici cestopisu *Putování aneb cesta z království Českého do města Benátek, odtud po moři do země Svaté, země Judské a dále do Egypta a velikého města Kairu* (2017) Kryštofa Haranta z Polžic a Bezdržic, resp. jen v jeho prvních šesti kapitolách. Přestože v názvu je anticipováno, že autorka bude analyzovat více textů, věnuje se paradoxně pouze jedinému. Na druhou stranu lze ocenit, že práce je přehledně strukturována na jednotlivé kapitoly a podkapitoly části teoretické a výzkumné. Popis teoretické základny patří ke zdařilejším pasážím práce. Hodinová také dokázala získaný materiál jasně roztrždit podle odborné onomastické literatury na jednotlivé druhy antroponym a toponym. Z etymologické analýzy lze zvláště upozornit na rozbor antroponym německého původu.

Druhý praktický díl, věnující se rozboru onym, však není možné nazvat částí výzkumnou, neboť zde chybí pečlivá analýza, syntéza a jasně předložené závěry. Na mnohých místech textu je bohužel patrné, že forma převažuje nad obsahem. Celé věty, či dokonce delší pasáže převzaté či nepatrně parafrázované z *Wikipedie* či ze stránek <http://www.catholica.cz/> jsou čtenáři běžně dostupné a zcela redundantní (např. výklad pojmu jako *sv. František, Inspruk, Brix, Trident*, nebo i *Francie* či *Afrika*, geografický popis *Dunaje* či *Černého moře*). Některé podkapitoly v teoretické části vycházejí pouze z jednoho zdroje (např. vývoj osobních jmen a příjmení podle Knappové, *Naše a cizí příjmení v současné češtině* (2008) či vývoj příjmení podle Pleskalové, *Vývoj vlastních jmen osobních v českých zemích...*(2011) – s. 21–29), a to někde dokonce zcela nekriticky. Např. pětistránkový Harantův životopisný portrét je sepsán podle převyprávění Františka Kožíka (s. 31–36). Hodinová přitom mohla využít odbornou knižní studii Marie Koldinské *Kryštof Harant z Polžic a Bezdržic* (2004). Zcela chybí podrobnější filologická analýza samotného díla. Autorka také mohla využít podněty z monografie Veroniky Faktorové *Mezi poznáním a imaginací* (2012), v níž autorka píše o teorii a typologii cestopisu. Devátý oddíl *Statistika onymického materiálu* mohla diplomantka zredukovat a začlenit do *Závěru*, neboť některé pasáže se zde překrývají (např. procentuální vyjádření zastoupených onym) nebo jsou redundantní (např. dvoučlenný graf) na s. 90. Rovněž v závěrečné syntéze je zbytečné opakovat autorčiny postupy a zásady třídění.

Autorka přitom vhodně onymicky roztržiděný materiál mohla srovnat s výsledky citované diplomové práce Anety Markové *Vlastní jména v cestopise Miloty Zdirada Poláka* (2019). Produktivní by bývalo bylo podrobněji se zaměřit na stav dobových exonym a endonym. Kromě výše zmíněných obecnějších, koncepčních pochybení, je možné v práci najít také další drobné nedostatky formálního či věcného rázu.

Jedná se např. o nepříliš šťastnou parafrázi s chybnou interpunkcí před *a nikoli* (s. 15, dole). Chybné označení století na s. 28. Má být 16.–18. století. Byť samotných překlepů je v práci minimum, nezřídka se v textu vyskytují formulační a stylistické nedostatky (např. na s. 30: *Tený roku 1554 dal českému čtenáři kapitoly o dobývání Mexika, ...*). Na stránce 31

Hodinová píše, že s druhou ženou Harant děti neměl, o stránku později však autorka uvádí dceru z tohoto manželského svazku. Na s. 51 autorka rozebírá křestní jméno František, ale neuvádí – zřejmě z nepozornosti – jeho italský původ ani originální podobu onyma. První dvě věty druhého odstavce na s. 93 v *Závěru* považuji – bohužel podobně jako i jiné pasáže textu – za stylisticky nedostatečné, a dokonce nadbytečné: „Z provedené jazykové excerpce jsme dospěli k závěrům, z nichž jsme vytvořili statistické údaje, které nám rovněž zpřehlednily výskyt a počet nalezených vlastních jmen. Naším záměrem bylo podrobně analyzovat jednotlivé kapitoly, které jsme si pro klasifikaci vytyčili.“

Sesbíraný jazykový materiál z cestopisu, poprvé vydaného roku 1608, jistě stojí za pozornost. Petra Hodinová dokázala zkoumaný materiál vhodně roztrždit a částečně i zanalyzovat. Přestože se diplomantce nepodařilo přesvědčivým způsobem prezentovat výsledky své onomastické sondy a práce se sekundární literaturou a online zdroji měla být pečlivější, práci doporučuji k obhajobě.

Návrh na klasifikaci diplomové práce: **dobře**

Dotaz k obhajobě: Mohla by autorka uvést odborné zdroje, které by mohla využít, analyzující jednotlivá hesla? Tj. např. *Slovník antické kultury* (Praha 1974).

.....
podpis oponenta diplomové práce

V Českých Budějovicích dne 24. srpna 2020

Stupeň klasifikace:	výborně	velmi dobře	dobře	nevyhověl
---------------------	---------	-------------	-------	-----------

*) Nehodící se škrtněte